

Økonomi- og Erhvervsministeriet
Skatteministeriet
Udenrigsministeriet

Opsamlingsnotat

3. september 2009

3. Innovation og iværksætteri

Innovation og iværksætteri er væsentlige kilder til vækst og værdiskabelse. Danske virksomheder kan styrke deres konkurrenceevne ved at omsætte viden og idéer til nye produkter med kommerciel værdi – altså ved at innovere. Iværksættere bidrager desuden til innovation og fornyelse ved at udvikle nye serviceydelser, produkter og teknologier. Samtidig er iværksættere med til at skærpe konkurrencen i erhvervslivet ved at udfordre etablerede virksomheder. Endelig bidrager en stærk konkurrence og et højt kendskab til Danmarks styrker og kompetencer til at forbedre Danmarks internationale konkurrenceevne.

Med Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen fra 2006 blev der sat særlig fokus på at styrke innovation og iværksætteri med henblik på at gøre Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund. Det er målsætningen, at:

- Danske virksomheder og offentlige institutioner skal være blandt de mest innovative i verden.
- Danmark inden 2015 skal være blandt de lande i verden, der har den største andel vækstiværksættere.

I dette notat samles op på resultaterne af evalueringerne af initiativerne vedr. ”Innovation og iværksætteri”.

Initiativer

Med henblik på at realisere ovenstående mål blev der i forbindelse med Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen afsat i alt 2.650 mio. kr. (2007-priser) til Innovation og iværksætteri, jf. tabel 1.

Innovation og iværksætteri						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i alt	350	400	400	500¹	500¹	500¹
3.1. Program for Brugerdreven Innovation	100	100	100	100	100	100
3.2.1. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen	42	60	60	60	60	60
3.2.2. Tidlig idéfinansiering - (proof of business)	40	40	40	40	40	40

3.2.3. Ny Iværksætterfond i Vestdanmark	15	30	30	-	-	-
3.2.4. Forbedring af etableringskontoloven	10	20	20	20	20	20
3.3. Rammebeløb til markedsføring af Danmark	100	103	104	105	105	105
3.3.2 Styrkelse af sprog- og kulturkompetencer samt borgerservice i UM	10	5	5	5	5	5
3.4.1. Styrket konkurrence	10	10	10	10	10	10
3.4.2. Styrket idéudvikling i uddannelserne	13	12	11	10	10	10
3.4.3. Styrket erhvervsmæssigt potentiale i kultur- og oplevelsesøkonomien	10	20	20	20	20	20
Reserve til senere udmøntning	-	-	-	130	130	130
¹ Fordelingen af globaliseringspuljen for 2010-2012 afventer endelig afklaring mellem regeringen og aftalepartierne. Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.						

Beskrivelse af resultater

Danmark igangsatte i 2007 som det første land i verden et Program for brugerdriven innovation (3.1). Der er siden igangsættelsen gennemført seks ansøgningsrunder, hvor der er givet tilsagn til i alt 62 projekter, hvoraf et er afsluttet på nuværende tidspunkt, yderligere 9 forventes afsluttet inden 1. september 2009, og 19 projekter forventes afsluttet inden udgangen af 2009.

Der er desuden igangsat en indsats for at styrke infrastrukturen for iværksættere og rådgivningen for vækstiværksættere (3.2.1). Der er således påbegyndt ca. 30 initiativer i form af kompetenceløft og teknisk infrastruktur og konkrete tilbud til iværksættere er implementeret i regi af de regionale væksthuse. De regionale væksthuse har siden 2007 vejledt ca. 2.500 iværksættere årligt.

Derudover er der igangsat et initiativ for at understøtte tidlig idéfinansiering (proof of business) (3.2.2). Initiativet har til formål at styrke udviklings- og finansieringsmulighederne for iværksættere og mindre virksomheder. Initiativet indeholder to elementer: 1) Skræddersyet sparring om forretningsudvikling til iværksættere og mindre virksomheder, og 2) adgang til risikovillig kapital. Fra 2007 til 2008 er der screenet 576 iværksættere og mindre virksomheder, hvoraf der er indgået aftale om sparingsforløb med 212 iværksættere og mindre virksomheder. Deltagere på sparingsforløbene har efterfølgende fået tilsagn om i alt 152 mio. kr. fordelt på en række forskellige finansieringskilder, primært ventureinvestorer og business-angels.

Iværksætterfond Vestdanmark (3.2.3) er endnu ikke etableret. Det har ikke været muligt at rejse den nødvendige kapital fra private investorer, der skal komme med ca. 50 pct. af grundkapitalen. På grund af uroen på de finansielle markeder trak et par af de store private investorer i begyndelsen af 2008 deres tilsagn om kapital tilbage. Der arbejdes i øjeblikket på en ny kapitalrejsning.

For at forbedre opsparingsmulighederne ved etablering af nye virksomheder er der foretaget to ændringer af etableringskontoloven (3.2.4). For det første er afskrivnings- og fradragmulighederne, når etablering af virksomhed har fundet sted, med virkning fra og med indkomståret 2007, blevet forbedret. For det andet er skatteværdien af fradraget for indskud blevet forbedret, idet der er indført en ny opsparingsordning – en iværksætterkonto – hvor indskud kan fradrages ved opgørelsen af den personlige indkomst. Ændringen er foretaget med virkning fra og med indkomståret 2009

Med henblik på at skabe et klarere og mere positivt billede af Danmark i udlandet er der igangsat en offensiv global markedsføring af Danmark (3.3). Aftale om handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark fra april 2007 løber til og med 2010, hvorfor det er aftalt, at initiativet først evalueres i 2010.

Med henblik på at styrke dels Udenrigsministeriets (UM) sprog- og kulturkompetencer rettet mod Asien og Mellemøsten, dels UMs borgerservice er der i 2007-2009 gennemført en række intensive 3 måneder sprogundervisningsforløb i arabisk og kinesisk blandt UM's medarbejdere (3.3.2).

For at styrke konkurrencen i Danmark er konkurrencereglerne skærpet, og indsatsen for at opspore og gribe ind overfor karteller er styrket (3.4.1). Desuden er der igangsat et arbejde for at styrke offentlig-privat samarbejde (OPS). Der er således medfinansieret i alt 18 kommunale OPS-projekter og gennemført i alt 45 OPS-rejsehøjsbesøg.

Med henblik på at styrke idéudviklingen i uddannelserne er der gennemført en styrkelse af Selvstændighedsfonden (3.4.2). Over 35.000 elever har således deltaget i fondens tilbud, og 319 lærere har deltaget i lærerkurser i perioden 2007-2008.

For at styrke væksten i danske oplevelseserhverv med særlige potentialer som for eksempel mode, madkultur, musik og computerspil er der i april 2009 etableret fire oplevelseszoner, som knytter sig til forskellige kreative erhvervsområder (3.4.3). Desuden er der etableret et nyt nationalt center for kultur- og oplevelsesøkonomi. Centret og zonerne evalueres først i 2010.

Beskrivelse af effekt

Ifølge Konkurrenceevneredegeørelse 2009 kan der både spores fremskridt og tilbagegang i forhold til at gøre Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund:

- Danmark ligger fortsat i det internationale midterfelt i forhold til innovation i virksomheder og offentlige institutioner. Set over en længere periode har udviklingen i andelen af innovative virksomheder været relativt stabil, men med et fald i perioden 2005-2007.
- Den danske etableringsrate er blandt OECD's højeste og antallet af vækstiværksættere har været stigende i Danmark frem til 2007. Danmark halter dog stadig efter de bedste lande i forhold til andelen af vækstiværksættere.

Flere af initiativerne er igangsat i løbet af 2007 og 2008. Det er derfor vanskeligt på nuværende tidspunkt at sige noget om de langsigtede effekter af initiativerne på målsætningerne om, at danske virksomheder og offentlige institutioner skal være blandt de mest innovative i verden, og at Danmark inden 2015 skal være blandt de lande i verden, der har den største andel vækstiværksættere. Der kan dog allerede nu spores en række positive tendenser i forhold til at styrke innovation og iværksætteri:

- *Program for Brugerdreven Innovation* bidrager, ifølge midtvejsevalueringen, til at gøre danske virksomheder og offentlige institutioner mere innovative til gavn for både vækst og brugertilfredshed. Af evalueringen ses det således, at:
 - Programmet resulterer i udvikling af nye produkter, services og koncepter. 36 pct. af de deltagende virksomheder og 32 pct. af de deltagende offentlige institutioner har færdigudviklet eller er i gang med at udvikle innovative produkter, serviceydelser med mere.
 - Yderligere 36 pct. af de private virksomheder og 50 pct. af de offentlige institutioner forventer at udvikle nye produkter, services med mere i løbet af projektet.
 - Programmet bidrager til styrkelse af innovationskompetencer og øger medarbejdernes forudsætninger for at tage aktiv del i innovationsarbejdet i virksomhederne. Mere end to tredjedele af de deltagende virksomheder angiver, at deres medarbejderes kompetencer til brugerdreven innovation er styrket.
 - Programmet har fremmet innovationen i den offentlige sektor og bidraget til innovation i borgernære ydelser inden for sygehuse, ældre- og plejesektor og undervisning.
 - Programmet samler private og offentlige aktører i samarbejde om innovation, og projekterne har meget høj grad af tværfaglighed. 60 pct. af projekterne kombinerer således aktører og viden fra sundheds/naturvidenskabelige områder med viden og kompetencer fra humaniora og samfundsfag.
- Indsatsen for *Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen* har skabt i alt 2.253 jobs i 2008 i de iværksættervirksomheder, der har anvendt Væksthusenes tilbud, og den gennemsnitlige tilfredshed med Væksthusene hos brugerne var 82,9 pct. Derudover konkluderes det, at

globaliseringsmidlerne har medvirket til et samlet kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen i og omkring Væksthusene, og på landsplan udgør de fem Væksthuse et væsentlig element i en samlet og ensartet infrastruktur.

- Evalueringen af *Tidlig idéfinansiering (proof-of-business)* viser, at 25 pct. af de virksomheder, der har modtaget skræddersyet sparring med et panel af eksperter om udvikling af deres forretningsidé, efterfølgende har modtaget finansiering. Det er væsentlige flere end for iværksættere generelt. Samlet har de fået tilsagn på 152 mio. kr. Heraf har Vækstfonden investeret de 58,2 mio. kr. i otte virksomheder.
- Indsatsen for at *styrke idéudvikling i uddannelserne* bidrager til en øget forståelse for både idéudvikling og entreprenørskab og derigennem til en styrkelse af selvstændighedskulturen i Danmark, som på sigt vil kunne øge antallet af iværksættere og entreprenante ansatte i både den offentlige og den private sektor. Selvstændighedsfonden har med succes sat entreprenørskab og idéudvikling på dagsordenen i store dele af den danske uddannelsessektor. Af evalueringen ses det desuden, at indsatsen styrker kvaliteten af undervisningen i iværksætteri, og at aktiviteterne inden for iværksætteri for både folkeskolen og flere af de gymnasiale uddannelser er markant stigende.
- Indsatsen i forhold til at *Styrke sprog- og kulturkompetencer* blandt Udenrigsministeriets medarbejdere vurderes at have en stor nytteværdi bl.a. i form af forbedrede muligheder for kontaktskabelse på repræsentationerne.
- Ifølge evalueringen af indsatsen for en *Styrket konkurrence*, er konkurrencen i både den private og den offentlige sektor forbedret.
 - Mulighederne for at opklare kartelsager og håndhævelsen af konkurrenceloven er styrket. Samtidig er der skabt øget konkurrence om kommunale og regionale opgaver.
 - Screening af lovprogrammet for konkurrencemæssige konsekvenser af nye lovforslag har skabt øget opmærksomhed omkring potentielle konkurrenceproblemer tidligt i lovgivningsprocessen.
 - Kendskabet til de nye straflempelsesregler, Konkurrencestyrelsens procedurer samt annonceringspligten er meget høj.
 - Der er blandt de besøgte kommuner stor tilfredshed med OPS-rejseholdets vejledningsindsats. Stort set alle kommuner vurderer, at rejseholdsbesøget har givet dem en større viden om OPS, og at de har en forventning om i højere grad at bruge OPS-modellerne i fremtiden.

Det vurderes på baggrund af de iværksatte initiativer og de beskrevne resultater, at de positive tendenser, der allerede er konstateret vil fortsætte på længere sigt, herunder bl.a. at flere danske virksomheder og offentlige institutioner bliver mere innovative, og at andelen af vækstiværksættere øges.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.1 Program for Brugerdreven Innovation

Initiativet

Nye produkter og serviceydelser, der er udviklet på baggrund af viden om brugernes behov, har større chance for at blive en kommerciel succes. Brugerdreven innovation er den samlede betegnelse for de innovationsformer, som tager udgangspunkt i viden om brugernes behov. Danmark har som det første land i verden lanceret et Program for Brugerdreven Innovation.

Programmet har følgende succeskriterier:

- Programmet skal yde et væsentligt bidrag til, at danske virksomheder og offentlige institutioner bliver mere innovative.
- Programmet skal resultere i udvikling af nye produkter, services og koncepter.
- Programmet skal føre til øget vækst i de deltagende virksomheder og øget brugertilfredshed i de offentlige institutioner.

Desuden skal programmet styrke medarbejdernes forudsætninger for at tage aktivt del i innovationsarbejdet.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat i alt 600 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til Program for Brugerdreven Innovation, jf. tabel 1.

Tabel 1.						
Program for Brugerdreven Innovation						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	100	100	100	100	100	100
Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.						

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Bekendtgørelsen for programmet blev offentliggjort den 20. marts 2007, og bestyrelsen blev udnævnt kort efter. Det første bestyrelsesmøde med behandlinger af ansøgninger blev afholdt i juni 2007.

Beskrivelse af udmøntning

Program for Brugerdreven innovation er en tilskudsordning, der administreres af Erhvervs- og Byggestyrelsen. Der er nedsat en af Økonomi- og Erhvervsministeren udpeget programbestyrelse, der vurderer og prioriterer de indkomne projektansøgninger.

Beskrivelse af resultater

Der er gennemført syv ansøgningsrunder med i alt 429 ansøgninger, hvoraf der er givet tilsagn til 72 projekter. De fleste projekter har en varighed på to til tre år, og der er på nuværende tidspunkt afsluttet ét projekt. Yderligere 26 projekter forventes afsluttet i 2009.

Der er gennemført en ekstern midtvejsevaluering af de foreløbige resultater af programmet. Evalueringen omfatter 48 projekter igangsat i forbindelse med de første 5 ansøgningsrunder. Der deltager 225 private aktører og 116 offentlige institutioner i de evaluerede projekter.

Midtvejsevalueringen viser, at:

- Programmet henvender sig til en bred målgruppe.
- Programmet involverer i høj grad servicebranchen, idet 69 pct. af virksomhedsdeltagerne er beskæftiget inden for serviceerhvervene.
- Programmet tiltrækker i høj grad små virksomheder, idet 56 pct. af de private deltagere er virksomheder med under 50 ansatte.
- Programmet fremmer innovation i den offentlige sektor og bidrager til innovation i borgernære ydelser, 29 pct. af de offentlige deltagere er inden for sygehuse, ældre- og plejesektor og undervisning.
- Programmet samler private og offentlige aktører i samarbejde om innovation, og projekterne har meget høj grad af tværfaglighed. 60 pct. af projekterne kombinerer således aktører og viden fra sundheds/naturvidenskabelige områder med viden og kompetencer fra humaniora og samfundsfag.

Beskrivelse af effekt

Det vil først være muligt at udarbejde en endelig effektevaluering, når flere projekter er afsluttet. Den overordnede konklusion i midtvejsevalueringen er, at programmet bidrager til at gøre danske virksomheder og offentlige institutioner mere innovative. Af evalueringen ses det således, at:

- Programmet resulterer i udvikling af nye produkter, services og koncepter. 36 pct. af de deltagende virksomheder og 32 pct. af de deltagende offentlige institutioner har færdigudviklet eller er i gang med at udvikle innovative produkter, serviceydelser med mere.
- Yderligere 36 pct. af de private virksomheder og 50 pct. af de offentlige institutioner forventer at udvikle nye produkter, serviceydelser mv. i løbet af projektet.
- Programmet bidrager til styrkelse af innovationskompetencer og øger medarbejdernes forudsætninger for at tage aktiv del i innovationsarbejdet. Mere end to tredjedele af de deltagende virksomheder angiver, at deres medarbejders kompetencer til brugerdreven innovation er styrket.

Programmet bidrager således til at gøre de deltagende virksomheder og offentlige institutioner mere innovative til gavn for både vækst og brugertilfredshed. Økonomi- og Erhvervsministeriet har registreret CVR-nr. fra samtlige deltagere og udfører såkaldte nulpunktsmålinger for deltageres innovationsaktivitet. Når der er

tilstrækkeligt med afsluttede projekter, vil det være muligt at undersøge, om programmet har haft effekt på virksomhedernes innovationsaktivitet og vækst ved sammenkørsel af data om innovationsaktivitet og regnskabsdata fra Danmarks Statistiks virksomhedsdatabase.

Kommende aktiviteter

Den 29. september 2009 behandler bestyrelsen for program for brugerdreven innovation de regionale ansøgninger, der er indkommet den 24. august 2009. Derudover afholdes endnu en ansøgningsrunde under programmet med frist den 23. september 2009.

Aftaletekst

Boks 1. Program for Brugerdreven innovation

Der igangsættes et særligt program for brugerdreven innovation med en årlig ramme på 100 mio. kr. Programmet skal styrke innovationen i både virksomheder og offentlige institutioner. Formålet med programmet er at udvikle nye produkter, serviceydelser og koncepter på grundlag af et bedre kendskab til kundernes og brugernes behov.

Under programmet igangsættes innovationsprojekter efter ansøgningsrunder med deltagelse af virksomheder og offentlige institutioner. Herunder kan også godkendte teknologiske serviceinstitutter (GTS-institutter) og uddannelses-, kultur- og videninstitutioner mfl. byde ind og deltage. Programmet skal bl.a. styrke medarbejdernes forudsætninger for at tage aktivt del i innovationsarbejdet.

Det er tanken at igangsætte 10-12 større projekter som led i programmet. Derudover kan der igangsættes et antal mindre projekter.

Hvert af de regionale vækstfora får mulighed for at igangsætte mindst ét større projekt i den pågældende region, dvs. i alt 5-6 projekter i 2007. Det skal bidrage til, at den brugerdrevne innovation bredes ud i hele landet. Projekterne kan fx knytte sig til de enkelte regioners styrkepositioner.

Herudover vil der blive igangsat projekter inden for særlige strategiske temaområder. Det kan gælde områder, hvor Danmark har særlige erhvervsmæssige kompetencer fx mode, design, miljøteknologi og fødevarer. Der skal endvidere være projekter vedr. kultur- og oplevelsesøkonomi. Derudover kan det være tværgående områder med samfundsproblemer, hvor der vurderes at være markedspotentiale fx energi- og sundhedsrigtigt byggeri og bekæmpelse af fedme. Indsatsen i forhold til offentlige institutioner kan fokusere på fx ældre-, børne- og sundhedsområdet.

Endelig vil der i programmet være frie midler til andre perspektivrige projekter med virksomheder og offentlige institutioner mv.

Der kan igangsættes forskellige typer af projekter, bl.a. udviklingsprojekter, der skal sikre udvikling af nye produkter og serviceydelser og afprøvning af nye metoder. Kompetence- og uddannelsesprojekter, der skal løfte medarbejderes kompetencer inden for brugerdreven innovation, bl.a. gennem træning og efteruddannelse. Og vidensspredningsprojekter, der skal sikre, at den viden, der skabes gennem programmet, formidles bredt i samfundet. Programmet skal herunder bidrage til, at der udvikles og anvendes nye metoder og værktøjer til brugerdreven innovation, herunder metoder inden for anvendt erhvervsantropologi mv.

Parallelt med programmets projekter iværksættes strategisk forskning om brugerdreven innovation, der finansieres inden for globaliseringspuljens midler til forskning.

Der nedsættes en programbestyrelse, som bl.a. skal udpege programmets strategiske temaområder, ligesom programbestyrelsen skal vurdere og prioritere større projekter. De regionale vækstfora og Danmarks Vækstråd, hvor bl.a. formændene for de regionale vækstfora sidder, vil blive inddraget i forbindelse med udmøntningen af programmet.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.2.1 Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen

Initiativet

Det er regeringens mål, at Danmark inden 2015 skal være blandt de lande i verden, der har den største andel af vækstiværksættere. For at realisere målet skal den danske infrastruktur for iværksættere styrkes, og der skal sættes ind med højt kvalificeret rådgivning for vækstiværksættere og virksomheder med vækstpotentiale.

Indsatsen er centreret omkring de fem regionale væksthuse, der har til opgave at hjælpe nye og mindre vækstvirksomheder med at realisere deres fulde vækstpotentiale. Der er igangsat i alt 30 initiativer finansieret af midler fra globaliseringspuljen. Initiativerne er struktureret i fem særlige indsatsområder:

- Infrastruktur
- Tilbud til virksomhederne
- Private rådgivere
- Kultur
- Måling, evaluering og læring.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat i alt 342 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen, jf. tabel 1.

Tabel 1.						
Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	42	60	60	60	60	60
Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.						

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Initiativerne gennemføres i tæt tilknytning til Væksthusene, som blev etableret i begyndelsen af 2007, hvor også implementeringen af initiativerne blev påbegyndt.

Globaliseringsmidlerne supplerer erhvervsservicebevillingen på i alt 363 mio. kr. i perioden 2007 til 2010, der går til drift af Væksthusene.

Beskrivelse af udmøntning

Midlerne udmøntes blandt andet som udviklingsprojekter med inddragelse af eksperter konsulenter efter udbud og gennem tilsagn til Væksthusene. I 2007 og i begyndelsen af 2008 var fokus hovedsageligt på at bidrage til opbygningen af en effektiv fælles infrastruktur. Også udviklingen af nye tilbud til virksomheder med vækstpotentiale har været et væsentligt indsatsområde fra starten.

Beskrivelse af resultater

Et eksternt konsulentfirma har gennemført en evaluering af Væksthusene og de nævnte initiativer i perioden marts til april 2009. Evalueringen omfatter en kombination af kvantitative og kvalitative analyser. Der er anvendt et omfattende, allerede eksisterende datamateriale i supplement til både individuelle interviews og gruppeinterviews, herunder tidligere gennemført kendskabsanalyse og data genereret under indsatsområdet Måling, evaluering og læring.

De fem Væksthuse har årligt vejledt cirka 2.500 iværksættere og virksomheder med vækstambitioner. Nedenfor er de generelle evalueringresultater for de fem indsatsområder fremhævet:

- *Infrastruktur.* Indsatsområdets initiativer bidrager ifølge evalueringen alle til en effektiv og sammenhængende infrastruktur, herunder særligt www.startvaekst.dk med sine 45.000 unikke månedlige brugere.
- *Tilbud.* Der er i indsatsområdet to kategorier af initiativer: 1) kompetenceudvikling af Væksthusenes medarbejdere og 2) udvikling af nye tilbud til iværksættere og virksomheder. Særligt udbudet af tilbud til virksomhederne vurderes generelt positivt og som højt kvalificerede. Begge typer af initiativer vurderes at skabe både synlighed og sammenhæng i indsatsen.
- *Private rådgivere.* Det fremhæves, at indsatsområdet først for alvor er kommet i gang i 2009. 67 pct. af de deltagende virksomheder er henvist til private rådgivere. Flere brugere oplever imidlertid ikke at blive tilstrækkeligt henvist til private rådgivere.
- *Kultur.* Den samlede kampagne- og markedsføringsindsats, herunder særligt flagskibet Global Entrepreneurship Week (GEW), har givet Væksthusene en langt større synlighed. GEW fører således til et signifikant løft i kendskabet til væksthuse blandt målgruppen.
- *Måling, evaluering og læring.* De igangsatte initiativer vurderes at være gennemført med dygtighed og præcision. Resultatkontrakter og effektmålinger fungerer effektivt som interne styringsredskaber, ligesom kendskabsmålinger styrker Væksthusenes virke udadtil.

Beskrivelse af effekt

Ifølge evalueringen er den gennemsnitlige tilfredshed med Væksthusene hos brugerne 82,9 pct. På baggrund af blandt andet Væksthusenes fælles CRM-system (kunderegistrering med CVR-nr) foretager Økonomi- og Erhvervsministeriet resultatopgørelser. Opgørelsen viser, at kunderne i Væksthusene tilsammen skabte 2.253 jobs i 2008, og at der er en større andel af Væksthusenes kunder, som har vækst, end øvrige danske virksomheder generelt.

Det er imidlertid fortsat for tidligt at måle egentlige effekter på virksomhedernes omsætning, beskæftigelse og eksport, men systemet er etableret og målingerne vil ske løbende i de kommende år. De mange igangsatte initiativer har på forskellig vis påvirket og støttet opbygning af Væksthusene, som i dag fungerer som et langt mere kompetent, ensartet og effektivt system, end det gjorde ved opstarten.

Sammenfattende konkluderer evalueringen, at de 21 evaluerede globaliseringsinitiativer har medvirket til et samlet kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen i og omkring Væksthusene, og på landsplan udgør de fem Væksthuse et væsentlig element i en samlet og ensartet infrastruktur.

Aftaletekst

Boks 1. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen

Der afsættes i alt 42 mio. kr. i 2007 voksende til 60 mio. kr. i de efterfølgende år til at skabe et samlet kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen over for nye og mindre virksomheder i de nye iværksætter/væksthuse. Midlerne skal bl.a. anvendes til:

- Specialiserede rådgivningstilbud på relevante områder og formidling af rådgivningstilbud til nye og mindre virksomheder, fx viden om patentbeskyttelse mv. samt tilbud om hjælp til konkurstruede virksomheder gennem et Early Warning System. Derudover skal nye og mindre virksomheder gennem husene kunne få adgang til specialiseret rådgivning fx fra GTS-institutterne, Vækstfonden, Dansk Design Center og Danmarks Eksportråd, innovationsmiljøerne mv.
- Netværk med erfarne erhvervsfolk og formidling af uddannelsestilbud, fx oprettelse af private mentornetværk. Derudover skal der være adgang til uddannelser målrettet specifikke branchebehov samt tilbydes et kursus i udvikling og vækst i nye virksomheder.
- Fælles serviceplatform for iværksætter/væksthusene, fx kompetenceudvikling af iværksætter/væksthusenes vejlederkorps, systematiske afrapporteringer og effektmålinger af husene og etablering af fælles hjemmeside med brugervenlige værktøjer som rådgiverdatabase, internetbaseret virksomhedsskole samt henvisning til de tilbud, som husene stiller til rådighed regionalt for de nye og mindre virksomheder.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.2.2 Tidlig idéfinansiering (proof-of-business)

Initiativet

Mange iværksættere med en god idé har svært ved at få finansiering til at starte en virksomhed. Det kan skyldes flere forhold. En udfordring er, at iværksætterne ofte har svært ved at redegøre for de kommercielle muligheder i deres idéer.

Formålet med tidlig idéfinansiering (proof-of-business) er, at styrke udviklings- og finansieringsmulighederne for iværksættere og mindre virksomheder. Initiativet indeholder to elementer: 1) Skræddersyet sparring om forretningsudvikling til iværksættere og mindre virksomheder, og 2) adgang til risikovillig kapital.

De skræddersyede sparringsforløb skal sikre, at iværksættere og mindre virksomheder får sparring om strategi, markedsforhold, markedsføring, afsætning, jura og patentret, økonomi, finansiering og tekniske forhold.

Et væsentligt succeskriterium er, at iværksætternes og de mindre virksomheders idéer igennem sparringsforløbet forretningsmodnes og forberedes til at rejse risikovillig kapital til at realisere forretningsmulighederne. Initiativet bidrager dermed til at der startes virksomheder, som ellers ikke ville være startet.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat i alt 240 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af Tidlig idéfinansiering (proof-of-business), jf. tabel 1.

Tabel 1.						
Tidlig idéfinansiering (proof-of-business)						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	40	40	40	40	40	40
Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.						

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Initiativet blev igangsat medio 2007 i forlængelse af en udbudsproces vedrørende implementeringen af sparringsforløbet, herunder implementering af initiativet i alle landets regioner. Initiativet afsluttes i 2012.

Beskrivelse af udmøntning

Ordningen administreres af Vækstfonden på vegne af Økonomi- og Erhvervsministeriet. Midlerne for perioden 2007 til 2009 er udmøntet. Initiativet er implementeret i landets fem regioner via Connect Denmarks regionschefer, som har fysisk placering i Væksthusene. Dermed sikres en tæt sammenhæng med den generelle iværksætterindsats.

Bevillingen til proof-of-business kan opdeles i to dele: 5 mio. kr. går til sikring af selve sparringsforløbet via Connect Denmark, mens 35 mio. kr. årligt går via Vækstfonden til investeringer i virksomheder, der har gennemgået et proof-of-business sparringsforløb.

Resultater

Frem til udgangen af 2008 er der screenet i alt 576 iværksættere og mindre virksomheder, og der er indgået aftale om et sparringsforløb med 212 af disse virksomheder, jf. tabel 2.

Den regionale forankring af initiativet har betydet et løft i de regionale aktiviteter, hvor der har været en markant søgning på proof-of-business initiativet.

Tabel 2				
Aktiviteter fordelt på regioner (antal virksomheder)				
	Screening		Sparringsforløb	
	2007	2008	2007	2008
Hovedstaden	47	134	18	49
Sjælland	21	74	3	24
Syddanmark	39	123	3	52
Midtjylland	19	62	2	32
Nordjylland	19	38	4	25
I alt	145	431	30	182

Ved udgangen af 2008 er mere end 600 personer fra 234 virksomheder tilknyttet initiativet som sparringspartnere. Det er disse personer, der med deres erhvervs-mæssige kompetencer yder sparring til iværksætterne.

Et sparringsforløb kan omfatte flere konkrete aktiviteter alt efter iværksætterens eller den mindre virksomheds aktuelle behov. Fx en eller flere af nedenstående:

- *Pre-springboards.* For iværksættere med en idé som endnu ikke er modnet til en færdig forretningsidé. Iværksætteren præsenterer her sin nye virksomhed og virksomhedsbehov foran et panel af Connect Danmarks medlemmer. Panelet er sammensat fra Connect's omfattende netværk, og medlemmerne er håndplukkede specifikt ud fra iværksætterens behov for rådgivning. Alle rådgivere stiller deres ekspertise frivilligt til rådighed.
- *Springboard.* For iværksættere der har en færdig forretningsplan. Forretningsplanen evalueres af et panel af 6-8 fra Connect Danmarks netværk. Et springboard fungerer som den sidste "test" for at sikre, at forretningsplanen indeholder dét der skal til, for at tiltrække investorer og andre strategiske partnere.
- *Bestyrelsessøgning.* For opstartsvirksomheder der ønsker at sammensætte en professionel bestyrelse og iværksættere, der vil vide mere om bestyrelsesarbejde.

Sparringsforløbet er udformet så iværksætternes og de mindre virksomheders projekter gradvist modnes og den kapitalrejsning, der er nødvendig for at realisere forretningsmulighederne, forberedes. Et væsentligt succeskriterium er derfor, at iværksætterne efterfølgende formår at rejse kapital til at realisere forretningsmulighederne.

Deltagere på sparringsforløb har efterfølgende fået tilsagn om i alt 152 mio. kr. fordelt på en række forskellige finansieringskilder, primært ventureinvestorer og business angels. Heraf har Vækstfonden investeret de 58,2 mio. kr. fordelt på otte virksomheder – fire i Hovedstadsregionen, tre i Syddanmark og en i Midtjylland.

Effekt

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at kvantificere alle effekterne af initiativet. Evalueringen viser imidlertid, at 25 pct. af de virksomheder, der har påbegyndt et sparringsforløb, har modtaget finansiering, jf. tabel 3. Der kan være tale om alle typer kapital, men ofte vil risikovillig kapital være mest oplagt for deltagerne. Da der kun foretages et begrænset antal risikovillige investeringer hvert år i Danmark, er det væsentligt flere end for iværksættere generelt. Dermed har initiativet resulteret i, at der er startet virksomheder, som ellers ikke ville være startet.

Tabel 3	
Andel virksomheder der har opnået finansiering efter sparringsforløb	
Region	Procent
Hovedstad	30
Midtjylland	19
Nordjylland	28
Sjælland	18
Syddanmark	25
Hovedtotal	25

Kommende aktiviteter

Fra januar til juli måned 2009 er der screenet i alt 185 iværksættere og mindre virksomheder, og der er indgået aftale om et sparringsforløb med 60 af disse virksomheder. Data om finansiering for 2009 foreligger ikke på nuværende tidspunkt, da der ikke er foretaget interviews siden evalueringens afslutning. Dog har Vækstfonden under ordningen investeret 3 mio. kr. siden evalueringens afslutning. Endvidere er en række virksomheder i dialog med Vækstfonden om investering, og det forventes, at Vækstfonden i 2009 investerer i 6-8 virksomheder under proof-of-business initiativet for et beløb på cirka 45 til 55 mio. kr.

Aftaletekst**Boks 1. Tidlig Idéfinansiering (proof-of-business)**

Adgangen til risikovillig kapital skal styrkes. Der afsættes 40 mio. kr. årligt til en ordning, hvor nye og mindre virksomheder kan få afprøvet deres forretningsidéer. De nye iværksætter/væksthusene skal fungere som regional indgang til tidlig idéfinansiering (proof of business), hvor personer med en god idé via Vækstfonden vil få mulighed for at komme ind i et udviklingsforløb, hvor de får sparring fra erfarne erhvervsfolk.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.2.3 Ny Iværksætterfond i Vestdanmark

Initiativet

Formålet med initiativet er at etablere en Iværksætterfond i Vestdanmark via en sammenlægning af tre eksisterende regionale fonde og tilførsel af ny kapital fra staten, Vækstfonden og fra private investorer. Fonden er ikke oprettet, og initiativet er således ikke evalueret.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat i alt 75 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af Iværksætterfond i Vestdanmark, jf. tabel 1. Midlerne forventes fortsat disponeret til oprettelse af en Iværksætterfond i Vestdanmark. Igangsættelsen heraf forventes senest at ske i 2010.

Tabel 1						
Ny Iværksætterfond Vestdanmark						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	15	30	30	-	-	-
Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.						

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Fra privat side var der givet tilsagn om at supplere statens indskud på i alt 75 mio. kr. med yderligere 200 mio. kr. i 2008. Det var således intentionen, at første etape af kapitalrejsningen til Iværksætterfonden skulle være afsluttet januar 2008. Hensigten var efterfølgende i en anden etape at rejse yderligere 200-300 mio. kr. fra private investorer i løbet af 2008.

I løbet af januar måned 2008 blev det dog klart, at både Danske Bank og Industriens Pension, som tilsammen havde givet foreløbige tilsagn på op mod 100 mio. kr. til denne første kapitalrejsning, alligevel ikke ønskede at investere i Iværksætterfonden på grund af den aktuelle risiko i venturemarkedet. De øvrige private investorer fra regionen fandt herefter konstruktionen for spinkel og trak sig ligeledes.

Beskrivelse af udmøntning

Det har ikke har været muligt at rejse den nødvendige kapital fra private investorer, der skal komme med ca. 50 pct. af grundkapitalen. På grund af uroen på de finansielle markeder trak et par af de store private investorer i begyndelsen af 2008 deres tilsagn om kapital tilbage. Der arbejdes i øjeblikket på en ny kapitalrejsning.

Beskrivelse af resultater

Iværksætterfond Vestdanmark er ikke etableret, og initiativet er derfor ikke evalueret.

Beskrivelse af effekt

Iværksætterfond Vestdanmark er ikke etableret, og initiativet er derfor ikke evalueret.

Kommende aktiviteter

Vækstfonden arbejder på at etablere en Iværksætterfond Vestdanmark i løbet af 2009 eller 2010.

Aftaletekst**Boks 1. Ny Iværksætterfond i Vestdanmark**

Der skal etableres en slagkraftig Iværksætterfond i Vestdanmark via en sammenlægning af tre eksisterende regionale fonde og tilførsel af ny kapital fra staten, Vækstfonden og fra private investorer. I dag eksisterer en tilsvarende Iværksætterfond i Østdanmark. Der afsættes 15 mio. kr. i 2007 og 30 mio. kr. i 2008 og 2009, dvs. i alt 75 mio. kr. Det svarer til det statslige indskud i den eksisterende Iværksætterfond i Østdanmark.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.2.4 Forbedring af etablerings- og iværksætterkontoloven

Initiativet

Initiativet har til formål at forbedre opsparingsmulighederne ved etablering af nye virksomheder. Initiativet skal dermed bidrage til at styrke vilkårene for nye og mindre virksomheder.

I alt er der i Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen afsat 110 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af Forbedring af etablerings- og iværksætterkontoloven, jf. tabel 1.

Tabel 1.						
Forbedring af etablerings- og iværksætterkontoloven						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	10	20	20	20	20	20
Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.						

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Den første del af initiativet vedrørende forbedring af afskrivnings- og fradragsmulighederne har virkning fra og med indkomståret 2007. Den anden del af initiativet vedrørende iværksætterkontoen har virkning fra og med indkomståret 2009, idet der først blev indgået aftale om iværksætterkontoen i efteråret 2008, hvorfor lovforslaget først blev fremsat den 19. november 2008. Virkningstidspunktet blev fastsat til 2009, da det ikke var muligt at indarbejde ændringen i SKATs og den finansielle sektors IT-systemer med virkning for indkomståret 2008.

Midlerne vedrørende udgiftsordningerne udløber med udgangen af 2012. For så vidt angår det afsatte provenu til forbedringerne af etableringskontoordningen er dette ikke tilfældet, da der her er tale om forbedrede afskrivningsmuligheder og fradragsmuligheder, der har en væsentlig længere tidshorisont end frem til 2012.

Beskrivelse af udmøntning

Midlerne udmøntes på to måder. I første del af initiativet, der vedrører forbedring af afskrivnings- og fradragsmulighederne, udmøntes midlerne ved et højere afskrivningsgrundlag eller fradragsgrundlag, når etablering har fundet sted. Derved bliver iværksætterens skattebetaling mindre på dette tidspunkt. Anden del af initiativet, der vedrører iværksætterkontoen, udmøntes ved, at iværksætterens skatteværdi af fradraget på indbetalingstidspunktet er højere end for indskud på etableringskonto. Herved bliver iværksætterens skattebetaling på indbetalingstidspunktet mindre. Den fulde skattemæssige fradragsværdi modsvares af, at der ikke er mu-

lighed for yderligere adgang til at afskrive på anskaffede aktiver eller foretage fradrag.

Beskrivelse af resultater

Med initiativet er der foretaget to ændringer af etableringskontoloven. For det første er afskrivnings- og fradragsmulighederne, når etablering af virksomhed har fundet sted, blevet forbedret. For det andet er skatteværdien af fradraget for indskud blevet forbedret, idet der er indført en ny opsparingsordning – en iværksætterkonto – hvor indskud kan fradrages ved opgørelsen af den personlige indkomst

Beskrivelse af effekt

Det foreliggende datagrundlag for indskud og hævninger, kan på nuværende tidspunkt ikke danne grundlag for en beskrivelse af effekten af initiativet vedrørende iværksætterkontoen. Skatteministeren har tilkendegivet over for Folketinget, at iværksætterkontoordningen undergives lovovervågning, således at der i efteråret 2011 afgives en redegørelse til Folketingets Skatteudvalg, jf. svar på spørgsmål 1 til L 71 (saml 08/09).

Da indskudsåret er forskudt i forhold til indkomståret, vil SKAT først omkring august 2010 have dannet årsopgørelser for indkomståret 2009 for personer, der har indskudt midler på iværksætterkonto med virkning for indkomståret 2009. Derfor afgives redegørelsen i efteråret 2011, hvor der vil være oplysninger for 2 indkomstår. Ved samme lejlighed vil Skatteministeriet gennemføre en evaluering af initiativet vedrørende forbedring af afskrivnings- og fradragsmulighederne, der har virkning fra og med indkomståret 2007.

Aftaletekst

Boks 1. Forbedring af etableringskontoloven

Der afsættes 10 mio. kr. i 2007 og 20 mio. kr. årligt derefter til forbedring af opsparingsmulighederne ved etablering af nye virksomheder.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.3 Rammebeløb til offensiv global markedsføring af Danmark

Initiativet

Offensiv global markedsføring af Danmark skal bidrage til at skabe et klarere og mere positivt billede af Danmark på de områder, hvor det giver konkrete fordele i den internationale konkurrence om kvalificeret arbejdskraft, turister, studerende, investeringer og globale markedsandele. Konkret er målet, at kendskabet til Danmarks styrker og kompetencer i 2015 skal være i top 10 blandt OECD-landene og de nye vækstlande.

Initiativet omfatter blandt andet en tværgående indsats, som skal sikre en mere slagkraftig og koordineret markedsføring. Det indebærer blandt andet et samlet DanmarksInitiativ, der skal bidrage til at øge kendskabet til Danmark og skabe mere sammenhæng i markedsføringens budskaber. Desuden indebærer indsatsen en række indsatser inden for fem områder, hvor et bedre kendskab til Danmarks styrker og kompetencer i særlig grad vil være til gavn for Danmark. Det drejer sig om Fonden til markedsføring af Danmark, Offentlighedsdiplomati, Styrket international presseindsats, Danmark som turistmål, Danmark som uddannelsesland og Danmark som investeringsland.

Med Aftale om handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark er indsatsen og udmøntningen for perioden 2007 til 2010 fastlagt. Som led i aftalen foretages der en samlet evaluering af indsatsen i foråret 2010.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat et rammebeløb på i alt 622 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af offensiv global markedsføring af Danmark, jf. tabel 1. Fordelingen af midlerne fra 2011 til 2012 afventer endelig afklaring mellem regeringen og forligspartierne.

Tabel 1.

Rammebeløb til offensiv global markedsføring af Danmark

Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	100	103	104	105	105	105

Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Arbejdet med implementeringen blev igangsat umiddelbart efter indgåelsen af Aftale om handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark i april 2007. Den nuværende handlingsplan løber til og med 2010.

Beskrivelse af udmøntning

Indsatsen koordineres af Økonomi- og Erhvervsministeriet og udføres desuden af Udenrigsministeriet, Danmarks Eksportråd, Kulturministeriet, Undervisningsministeriet, Videnskabsministeriet, CIRIUS og VisitDenmark. Derudover medvirker Integrationsministeriet til indsatsen, men for midler finansieret uden for handlingsplanen. Midlerne er fordelt til ovenstående myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af ovennævnte indsatsområder. Cirka 150 mio. kr. af bevillingen uddeles som tilskudsmidler via Fonden til Markedsføring af Danmark.

Tabel 2: Initiativer – indsats i millioner kr.

	2007	2008	2009	2010	I alt
Tværgående initiativer					
DanmarksInitiativet (Fonden til Markedsføring af Danmark og styrket koordination)	41,5	41,0	32,0	35,5	150,0
Offentlighedsdiplomati	7,5	7,5	7,5	7,5	30,0
Styrket international presseindsats	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Styrket brug af internettet til markedsføring af Danmark	2,5	2,5	2,5	2,5	10,0
Den Digitale Danmarksfilm*	-	-	-	-	-
Særlige indsatsområder					
Danmark som kreativ nation					
International Design Week Denmark	9,0	4,0	6,0	3,0	22,0
The Danish Year of Sports 2009	2,5	2,5	4,0	0,5	9,5
EXPO 2008 og Creative Nation*	2,5	-	-	-	2,5
Kampagner og anden indsats rettet mod tiltrækning af kvalificeret udenlandsk arbejdskraft*	2,5	2,5	2,0	2,0	9,0
Danmark som turismål					
Styrket indsats for kystturismen	8,0	7,0	8,0	10,0	33,0
Styrket indsats for markedsføring af storbyturismen	6,0	7,0	6,5	7,5	27,0
Hurtigere visumadministration for turister og erhvervsrejsende*	-	-	-	-	-
Danmark som uddannelsesland					
Samlet indsats for international markedsføring af Danmark som uddannelsesland	3,0	7,0	7,0	7,0	24,0
Nemmere og hurtigere adgang til Danmark for kvalificerede udenlandske studerende*	-	-	-	-	-
100 MBA-stipendier til ledere fra udviklingslandene*	-	-	-	-	-
Danmark som investeringsland og modernisering af eksportfremme					
Styrket investeringsfremmeindsats	6,0	9,0	11,0	11,0	37,0
Kvikskranke for udenlandske virksomheder	-	3,0	2,5	2,5	8,0
Modernisering af eksportfremmeindsatsen	4,0	5,0	10,0	11,0	30,0
Total	100,0	103,0	104,0	105,0	412,0

Note *: Disse initiativer er enten udgiftsneutrale eller finansieres helt eller delvis på anden vis end gennem puljen til markedsføring af Danmark.

Hovedelementerne i indsatsen er (jf. handlingsplanen):

- *Fonden til Markedsføring af Danmark* skal øge omverdenens kendskab til Danmarks styrker og kompetencer. Det skal særligt ske ved at understøtte og fremme større, perspektivrige begivenheder, fremstød, konferencer, kampagner med videre, der skaber opmærksomhed om Danmark. Fonden har en selvstændig bestyrelse, og fonden sekretariatsbetjenes af en tværministeriel taskforce, som også bidrager til at styrke koordinationen af de offentlige myndigheders markedsføringsindsats.
- *Offentlighedsdiplomati* er et selvstændigt indsatsområde forankret i Udenrigsministeriet. Det drejer sig om en indsats rettet direkte mod meningsdannere og beslutningstagere i andre lande.
- *Styrket international presseindsats*, som styrker Danmarks profil i internationale medier.
- *Danmark som turistmål* skal øge væksten i turismen og udbygge det internationale netværk på dette område.
- *Danmark som uddannelsesland* skal tiltrække flere kvalificerede internationale studerende og forbedre nyttefordelen af det potentiale, internationale studerende udgør.
- *Danmark som investeringsland og modernisering af eksportfremmeindsatsen* skal tiltrække flere videntunge udenlandske investeringer til Danmark samt mere effektivt åbne døre og skabe nye muligheder for dansk erhvervsliv i udlandet.

Beskrivelse af resultater

Med henblik på at skabe et klarere og mere positivt billede af Danmark i udlandet er der igangsat en offensiv global markedsføring af Danmark. Der er skabt en lang række resultater, blandt andet etableringen af Klimakonsortiet, som med en række markante initiativer markedsfører Danmark og dansk erhvervslivs kompetencer inden for klima- og energiområdet før og under FN's Klimakonference i København. Endvidere har Fonden til Markedsføring af Danmark med vejledning og økonomisk støtte styrket et antal større internationale begivenheder i Danmark, blandt andet World Outgames, den Internationale Olympiske Komites session og kongres, CPH:PIX, INDEX Award 2009 med flere. Ligeledes har Invest in Denmark gennem en styrkelse af sin globale indsats tiltrukket videntunge investeringer og jobs til Danmark. Siden 2007 er der via danske repræsentationer i udlandet gennemført 250 offentlighedsdiplomatiaktiviteter, herunder godt 100 aktiviteter inden for klima- og energiområdet, som har skabt opmærksomhed om danske styrkepositioner blandt meningsdannere og beslutningstagere i udlandet.

Beskrivelse af effekt

Det er for tidligt at vurdere effekter af handlingsplanen om offensiv global markedsføring, idet ændringen af kendskabet til et land er en længerevarende proces. Der gennemføres en omfattende evaluering i 2010, jf. Aftale om handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark.

Kommende aktiviteter

Handlingsplanens implementering fortsætter som planlagt i 2009 og 2010 og indsatsen evalueres i 2010, jf. Aftale om handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark.

Aftaletekst

Boks 1. Offensiv global markedsføring af Danmark

Der skal ske en styrkelse af markedsføringen i Danmark. I dag ligger Danmark i midterfeltet i internationale målinger af landes omdømme. Undersøgelser peger på, at omverdenen ikke har et særligt klart billede af Danmarks styrker og kompetencer. Turismen i Danmark oplever ikke samme vækst som i andre lande. Når det gælder evnen til at tiltrække investeringer, klarer vi os heller ikke så godt som de bedste lande – heller ikke når man tager højde for vores størrelse. Samtidig opfattes Danmark i udlandet ikke som opsøgende og aktiv i vores markedsføring af eksportvarer.

Der skal derfor udarbejdes en handlingsplan for markedsføring af Danmark. Formålet er at sikre et klart og mere positivt billede af Danmark i udlandet. Indsatsen vil bl.a. fokusere på følgende fem områder:

1. Danmark som kreativ nation
2. Danmark som investeringsland
3. Danmark som uddannelsesland
4. Modernisering af eksportfremmeindsatsen
5. Danmark som turistmål og vært for konferencer.

Derudover vil der i arbejdet være fokus på initiativer, der går på tværs af de fem områder.

Regeringen vil omkring årsskiftet fremlægge et forslag til handlingsplanen for forligspartierne med konkrete forslag til udmøntning af midlerne.

Der afsættes 100 mio. kr. i 2007, 103 mio. kr. i 2008, 104 mio. kr. i 2009 og 105 i 2010 til offensiv markedsføring af Danmark.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.3.2 Styrkelse af sprog- og kulturkompetencer samt borgerservice i Udenrigsministeriet

Initiativet

Formålet med initiativet er dels at styrke Udenrigsministeriets sprog- og kulturkompetencer rettet mod Asien og Mellemøsten, dels at styrke Udenrigsministeriets borgerservice.

I alt er der i Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen afsat 35 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af Styrkelse af sprog- og kulturkompetencer samt borgerservice i Udenrigsministeriet, jf. tabel 1.

Tabel 1.						
Styrkelse af sprog- og kulturkompetencer samt borgerservice i Udenrigsministeriet						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	10	5	5	5	5	5
- heraf til sprog- og kulturkompetencer	5	5	5	5	5	5
- heraf til borgerservice	5	-	-	-	-	-

Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgettering og forbruget af de afsatte midler.

Nedenfor afrapporteres først på den del af initiativet, der vedrører sprog- og kulturkompetencer, og dernæst på den del af initiativet der vedrører borgerservice.

Sprog- og kulturkompetencer

Initiativer

Initiativet vedrørende styrkelse af sprog- og kulturkompetencer er rettet mod medarbejdere i Udenrigsministeriet. Formålet er at styrke medarbejdernes sproglige og kulturelle færdigheder i kinesisk, arabisk og andre sprog, der relaterer sig til globaliseringens brændpunkter, eksempelvis farsi og dari.

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Initiativet blev igangsat i 2007 og afsluttes i 2012.

Beskrivelse af udmøntning

Midlerne udmøntes til en række intensive sprogundervisningsforløb i Udenrigsministeriet i 2007-2012.

Beskrivelse af resultater

Der er i 2007 og 2008 gennemført intensive undervisningsforløb i arabisk og kinesisk i op til 3 måneder typisk inden udstationering på en repræsentation i de respektive sprogområder. Efter udsendelse har de pågældende medarbejdere modtaget supplerende sprogundervisning. Der er i 2009 påbegyndt yderligere forløb i arabisk og i kinesisk.

På baggrund af en evaluering af de gennemførte intensive undervisningsforløb og ved aflæggelse af relevante eksamener, tests og selvevaluering kan det konkluderes, at der er sket et konstaterbart sprogligt løft af ministeriets ressourcebase inden for de pågældende sprog.

Beskrivelse af effekt

Den umiddelbare effekt af initiativet er, at der er igangsat undervisning for Udenrigsministeriets medarbejdere i arabisk og kinesisk. Det vurderes, at medarbejdernes tilegnelse af globaliseringsprogene har en stor nytteværdi blandt andet i form af forbedrede muligheder for kontaktskabelse på repræsentationerne i globaliseringsens brandpunkter.

Evalueringen af de foreløbige sprogforløb har vist, at der skal tilrettelægges nogle længerevarende forløb for at sikre, at tilegnelse af de fjernere beslægtede sprog sker på et endnu højere niveau, end der kan opnås på de hidtidige forløb på op til 3 måneder.

Kommende aktiviteter

Det er hensigten, at der indenfor rammerne af de afsatte midler i de kommende år gennemføres længerevarende intensive forløb for udvalgte medarbejdere forud for udsendelse til repræsentation i den arabisk- eller kinesisk-talende verden. Det er endvidere planen, at der i endnu højere grad i de kommende år fokuseres på supplerende sprogundervisning for udsendte medarbejdere, der forud for udsendelse har modtaget intensiv undervisning i et af flere globaliseringsprog.

Borgerservice

Initiativet

Formålet med at oprette et 24/7 Borgerservicecentre er at sikre mulighed for, at danskere til enhver tid kan komme i kontakt med Udenrigsministeriet med henblik på at opnå rådgivning på et højt og ensartet niveau om forhold i forbindelse med rejser til udlandet og praktisk bistand i en given nødsituation.

Baggrunden for initiativet er, at danskerne som led i den stigende globalisering rejser mere og mere og til fjernere destinationer, hvor der ikke nødvendigvis findes danske repræsentationer.

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Udenrigsministeriets Globale Vagtcenter (24/7-centret) blev oprettet pr. 1. oktober 2007 som en permanent enhed fuldt integreret i Udenrigsministeriets Borger-service.

Beskrivelse af udmøntning

Midlerne er anvendt til den fysiske etablering af centret, herunder indkøb af møbler, audio/video udstyr, telefonsystemer, vagtplanssystem m.v. En væsentlig del af etableringsudgifterne blev dog først afholdt primo 2008. Der blev alene afsat 5 mio. kr. til etablering af 24/7 centre i 2007. Lønudgifterne i 24/7 afholdes derfor af Udenrigsministeriet.

Beskrivelse af resultater

Udenrigsministeriets Globale Vagtcenter (24/7-centret) blev oprettet pr. 1. oktober 2007 som en permanent enhed fuldt integreret i Udenrigsministeriets Borger-service. Samtidig blev vagttelefonerne nedlagt på de ca. 100 repræsentationer med udsendt personale. Det har medført en betydelig aflastning for repræsentationerne og væsentligt reduceret over- og merarbejdet.

En gennemgang af Centrets virksomhed efter 1 års forløb viser, at Centret i gennemsnit besvarer 84 opkald i døgnet. Af de opkald, der modtages udenfor repræsentationernes normale åbningstid, lykkes det for centret at håndtere mere end 96 pct. af opkaldene uden at inddrage repræsentationerne.

Beskrivelse af effekt

Den umiddelbare effekt af initiativet er, at 24/7-centeret er oprettet. Det vurderes, at der hos borgerne hersker en udbredt tilfredshed med, at det altid er muligt at få kontakt med en dansktalende borgerservicemedarbejder.

Aftaletekst

Boks 1. Styrkelse af sprog- og kulturkompetencer samt borgerservice i Udenrigsministeriet

Der er derudover behov for at styrke Udenrigsministeriets sprog- og kulturkompetencer samt borgerservice for at sikre en effektiv dansk interessevaretagelse i udlandet. Det gælder ikke mindst i forhold til globaliserings brændpunkter i Asien og Mellemøsten.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.4.1 Styrket konkurrence

Initiativet

Med initiativet styrkes konkurrencelovgivningen, og der etableres nye værktøjer til bekæmpelse af karteller og ulige konkurrencevilkår. Derudover er der igangsat et arbejde for at fremme offentlig-privat samarbejde.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat i alt 10 mio. kr. (2007-priser) årligt under overskriften ”Styrket konkurrence”, heraf er 5 mio. kr. årligt til initiativer i Konkurrencestyrelsen, og 5 mio. kr. til styrket offentlig-privat samarbejde (OPS). Således er der i Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen samlet afsat i alt 60 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af styrket konkurrence og styrket offentlig-privat samarbejde, jf. tabel 1.

Tabel 1.						
Styrket konkurrence						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	10	10	10	10	10	10
- Heraf til styrket konkurrence	5	5	5	5	5	5
- Heraf til OPS	5	5	5	5	5	5

Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.

Nedenfor afrapporteres først på den del af initiativet, der vedrører styrket konkurrence, og dernæst på den del af initiativet der vedrører OPS.

Styrket konkurrence

Initiativet

Med ændringen af konkurrenceloven i 2007 blev der indført nye værktøjer, som styrker indsatsen mod ulovlige karteller og øger konkurrencen om offentlige opgaver. For at sikre en effektiv udnyttelse af værktøjerne er der afsat 5 mio. kr. årligt til:

- at styrke efterforskningsindsatsen over for alvorlige overtrædelser af konkurrencelovgivningen,
- at screene nye regler for konkurrencemæssige begrænsninger,
- at vejlede og informere om reglerne om annonceringspligt,
- at kontrollere kommunernes afregningspriser i fritvalgsordningen.

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Initiativet blev igangsat planmæssigt i 2007, efter at Folketinget havde vedtaget ændringen af konkurrenceloven den 10. maj 2007 med ikrafttræden 1. juli 2007. Initiativet ophører alene ved lovændring.

Beskrivelse af udmøntning

Der er gennemført en ændring af konkurrenceloven. Midlerne er anvendt af Konkurrencestyrelsen til en opprioritering af indsatsen for at styrke konkurrencen i den private og offentlige sektor:

Konkurrencestyrelsen har opprioriteret indsatsen for at opspore og gribe ind over for karteller gennem:

- Ibrugtagning af nye værktøjer, herunder et straflempelsesprogram med mulighed for at karteldeltagere kan opnå straflempelse, mod at de samarbejder med myndighederne.
- En større informationskampagne rettet mod advokater og virksomheder om straflempelsesprogrammet.
- Etablering af en efterforskningsstrategi samt en særlig enhed, Center for karteller og forvaltning.

Konkurrencestyrelsen har fra og med lovprogrammet for 2007/2008 gennemgået de konkurrencemæssige konsekvenser af nye lovforslag. Siden 2006 har det således været et krav, at ministerierne skal vurdere, om nye love og bekendtgørelser har negative konsekvenser for konkurrencen.

Udover de initiativer der er finansieret via globaliseringspuljen, har Konkurrencestyrelsen desuden som en del af regeringens globaliseringsstrategi udbredt kendskabet til reglerne om annonceringspligt. Reglerne betyder, at offentlige indkøb for mere end 500.000 kr., som ikke er omfattet af EU's udbudsregler, skal annonceres offentligt.

Konkurrencestyrelsen undersøger løbende de kommunale afregningspriser over for private leverandører af hjemmehjælp i udvalgte kommuner for at sikre, at der ikke sker konkurrenceforvridning mellem offentlige og private leverandører.

Beskrivelse af resultater

Indsatsen for at styrke konkurrencen er blandt andet resulteret i, at:

- Antallet af kontrolundersøgelser er steget fra et gennemsnit på fem til seks kontrolundersøgelser pr. år i perioden 2000 til 2006 til otte kontrolundersøgelser i 2007 og ni kontrolundersøgelser i 2008. I 1. halvår 2009 er der gennemført 7 kontrolundersøgelser.
- Antallet af anmeldelser til Statsanklageren for Særlig Økonomisk Kriminalitet er steget fra tre til fire anmeldelser om året pr. år i periode 2000 til 2006 til fire anmeldelser i 2007 og ni anmeldelser i 2008. Der er foretaget 3 anmeldelser i 1. halvår 2009.
- Antallet af bøder og bøvedtagelser er steget fra gennemsnitligt godt én om året i 2000 til 2006 til to til tre om året i 2007 og 2008. Der er yderligere rejst

tiltale i tre sager i 2008. I 1. halvår er der idømt bøder i 2 sager og der er rejst tiltale i én sag.

Beskrivelse af effekt

Konkurrencen i både den private og den offentlige sektor er forbedret. Mulighederne for at opklare kartelsager og håndhævelsen af konkurrenceloven er styrket. Samtidig er der skabt stærkere konkurrence om kommunale og regionale opgaver.

Det er ikke muligt at kvantificere alle effekterne af indsatsen, men en række effekter er opsummeret nedenfor:

- 100 pct. af de centrale advokatkontorer havde et indgående kendskab til de nye straflempelsesregler og Konkurrencestyrelsens procedurer.
- 50 pct. af de større erhvervsorganisationer og cirka 40 pct. af større, relevante virksomheder havde kendskab til de nye straflempelsesregler og Konkurrencestyrelsens procedurer.
- 92 pct. af kommunerne havde kendskab til annonceringspligten.
- Straflempelsesprogrammet har indtil videre medført én ansøgning i 2007 og i 2008. Det skal ses i relation til, at erfaringerne fra andre mindre lande er, at det tager tid at få indarbejdet systemet.
- En undersøgelse af fritvalgsydelse har afdækket en række fejl i kommunernes afregning med private leverandører, som er blevet påpeget overfor kommunerne.
- Screening af lovprogrammet har skabt øget opmærksomhed omkring potentielle konkurrenceproblemer tidligt i lovgivningsprocessen.

Kommende aktiviteter

Indsatsen i det første år har særligt fokuseret på at informere om ændringerne i konkurrencelovgivningen, da kendskab til ændringerne er vigtigt for at sikre størst mulig effekt af de nye regler. Efterfølgende har Konkurrencestyrelsen haft særlig fokus på at håndhæve reglerne. Konkurrencestyrelsen vil fortsætte den igangsatte indsats på alle de beskrevne områder.

Offenligt-privat samarbejde

Initiativet

Som led i indsatsen for styrket konkurrence er der igangsat et arbejde for at fremme offentlig-privat samarbejde (OPS). Formålet med initiativet er at gøre det lettere for kommuner og regioner at bruge nye former for samarbejde på byggeområdet. Initiativet består hovedsageligt af:

- en medfinansieringsordning til reduktion af opstartsomkostninger ved konkrete OPS-projekter,
- et OPS-rejsehold, som tilbyder gratis vejledning til kommuner og regioner om OPS,
- udvikling af redskaber, dokumentation og synliggørelse af fordele samt udfordringer ved OPS.

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Initiativet blev igangsat som planlagt i januar 2007 og afsluttes i 2012.

Beskrivelse af udmøntning

Initiativet er forankret i Erhvervs- og Byggestyrelsen, som prioriterer mindst 3 mio. kr. årligt til medfinansiering af OPS-projekter. I 2007 blev der anvendt lidt over 4 mio. kr., mens der i 2008 blev anvendt omkring 3,8 mio. kr. til medfinansiering. De øvrige afsatte midler udmøntes i OPS-rejseholdets formidlingsindsats bl.a. ved rejseholdsbesøg, dokumentation, erfaringsindsamling og videreformidling, workshops, udgivelse af publikationer mv.

Beskrivelse af resultater

I 2007 og 2008 har Erhvervs- og Byggestyrelsen foretaget en spørgeskemaundersøgelse rettet mod byggechefer i samtlige kommuner og regioner. Undersøgelserne viser, at der i 2007 blev igangsat syv OPS-projekter, mens der i 2008 blev igangsat ni projekter. Af de medfinansierede projekter, er der indtil videre tegnet kontrakt på to servicepartnerskaber, et offentlig-privat selskab og et OPP-projekt. Antallet af relevante projekter, der har søgt puljen om medfinansiering, har været så stort, at der er blevet givet tilsagn om at anvende flere midler til støtte end de forhåndsreserverede 3 mio. kr. I 2007 blev der givet tilsagn på lidt over 4 mio. kr. til medfinansiering, mens der i 2008 blev givet tilsagn om omkring 3,8 mio. kr. til medfinansiering.

Der findes ikke systematisk indsamlede tal for kommunale og regionale OPS-projekter for årene før initiativets igangsættelse. Det kan derfor ikke vurderes, om der er sket en stigning i antallet af OPS-projekter i perioden.

Medfinansieringspuljen har givet støtte til i alt 18 kommunale OPS-projekter i 2007 og 2008. OPS er en samlet betegnelse for alle typer af offentlig-privat samarbejde. Der findes forskellige modeller for offentlig-privat samarbejde, herunder offentlig-private partnerskaber (OPP), servicepartnerskaber, samlet udbud og offentlig-privat selskab.

Puljen har hovedsageligt givet støtte til OPP-projekter. Der er således givet støtte til ni OPP-forundersøgelser og fire OPP-udbud. Derudover er der givet støtte til to servicepartnerskaber samt tre offentlig-private selskaber. Mens puljen i 2007 hovedsageligt blev anvendt til at undersøge muligheder for OPS, blev der i 2008 i højere grad givet støtte til udbud. Det forklarer også, at der i 2008 er givet støtte til færre projekter end i 2007, da merudgifterne ved udbud er betydeligt større end ved forundersøgelser.

OPS-rejseholdet har været på 45 besøg siden rejseholdets opstart i januar 2007. Den geografiske spredning af besøgene ligger jævnt fordelt over samtlige regioner. Som et centralt initiativ er der oprettet en projektdatabase, som indeholder beskrivelser og dokumentation for alle projekter, der modtager støtte fra puljen. Der foretages endvidere en årlig undersøgelse af kommuner og regioners brug af og viden om OPS, ligesom der sker en stor formidlingsindsats på baggrund af erfaringer med OPS i ind- og udland.

Beskrivelse af effekt

For at belyse effekten af rejseholdsbesøgene bliver der efter hvert besøg foretaget en løbende evaluering ved hjælp af evalueringsskemaer. Samlet set viser evalueringerne, at der blandt de besøgte kommuner er stor tilfredshed med OPS-rejseholdets vejledningsindsats. Stort set alle vurderer, at rejseholdsbesøget har givet dem en større viden om OPS i overensstemmelse med initiativets formål. Samtidig viser evalueringerne, at de adspurgte kommuner har en forventning om i højere grad at bruge OPS-modellerne i fremtiden, jf. tabel 2.

Tabel 2						
Udbredelse af OPS i kommuner						
	2007		2008		2009	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Kommuner som har opnået bedre kendskab til OPS ved rejseholdsbesøg	21	96	14	100	5	100
Kommuner som vil bruge mere OPS fremover	19	86	14	100	4	80
Kommuner som er tilfredse med OPS-rejseholdets vejledning	22	100	14	100	4	80
Kommuner som vil bruge OPS-rejseholdet igen ved nye projekter	18	82	14	100	4	80

Aftaletekst

Boks 1. Styrket konkurrence

Der afsættes 10 mio. kr. årligt til at styrke konkurrencen i både det private og i det offentlige. Det skal ske gennem en styrkelse af konkurrencelovgivningen, således at de danske kontrol- og efterforskningsredskaber bringes på niveau med øvrige europæiske lande. Og konkurrencemyndighederne får nye, effektive værktøjer over for bl.a. karteller og ulige konkurrencevilkår mellem offentlige og private udbydere. Samtidig skal mulighederne for offentlig-privat samarbejde i kommuner og regioner forbedres i form af medfinansiering til dækning af meromkostningerne ved at afprøve nye former for offentlig-privat samarbejde.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.4.2 Styrket idéudvikling i uddannelserne

Initiativet

Som led i Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen blev der afsat midler til en styrkelse af Selvstændighedsfonden, så den kunne fortsætte sit arbejde med at fremme idéudviklingen i uddannelserne.

Selvstændighedsfonden, Young Enterprise, blev etableret i 2004 med henblik på at styrke selvstændighedskulturen i Danmark. Young Enterprise er et internationalt koncept til fremme af elever og studerendes viden om og interesse for iværksætteri og erhvervsliv. Young Enterprise udgør fortsat en betydelig del af Selvstændighedsfondens aktiviteter. Herudover gennemfører fonden andre aktiviteter til fremme af selvstændighed, innovation og iværksætteri og yder støtte til projekter med tilsvarende formål.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat i alt 66 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af Styrket idéudvikling i uddannelserne, jf. tabel 1.

Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	13	12	11	10	10	10

Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Initiativet blev igangsat i 2007 og afsluttes i 2012.

Beskrivelse af udmøntning

Midlerne er udmøntet til Selvstændighedsfonden på baggrund af årlige resultatkontrakter mellem Økonomi- og Erhvervsministeriet og Selvstændighedsfonden.

Beskrivelse af resultater

Der er gennemført en ekstern evaluering af Selvstændighedsfondens arbejde i marts og april 2009, baseret på interviews samt tidligere indsamlede kvantitative og kvalitative data.

Af evalueringen fremgår det:

- At 11.568 folkeskoleelever deltog i Young Enterprise aktiviteter i skoleåret 2007/2008 mod 3.510 året før.
- At der samtidig er sket en stigning i antallet af medlemsskoler fra 87 i skoleåret 2006/2007 til 155 i skoleåret 2007/2008. I april 2009 er medlemstallet opgjort til 294 svarende til 18,3 pct. af skolerne.

- At 33,6 pct. af en årgang fra de gymnasiale uddannelser har deltaget i et eller flere af Selvstændighedsfondens uddannelseskoncerter. Fodfæstet for disse aktiviteter er klart stærkest på hhx og htx, hvor henholdsvis 67,6 og 54 pct. af skolerne er medlem af Young Enterprise.
- At mere end i alt 35.000 elever i skoleåret 2007/2008 har deltaget i Selvstændighedsfondens tilbud. I samme periode har i alt 319 lærere deltaget i lærer-kurser. Fonden har derudover støttet syv projekter i skoleåret 2007/08 med i alt 1,8 mio. kr.

Der er i høj grad sket en forøgelse af de offentlige midler med anden støtte. I skoleåret 2007/2008 dannede det offentlige tilskud på 10 mio. kr. således grundlag for, at fonden genererede ca. 50 mio. kr. i private tilskud først og fremmest i form af frivilligt arbejde.

Beskrivelse af effekt

Det er vanskeligt at måle effekten af undervisning i iværksætteri. I evalueringen vurderes Selvstændighedsfondens arbejde dog generelt som veludført og effektivt.

Det fremhæves, at fonden med succes har sat entreprenørskab og ideudvikling på dagsordenen i store dele af den danske uddannelsessektor, og at den styrker kvaliteten af undervisningen. Desuden ses en markant stigning i aktiviteterne for både folkeskolen og flere af de gymnasiale uddannelser.

Generelt forventes det, at ovenstående aktivitet blandt elever og lærere bidrager til øget forståelse for både ideudvikling og entreprenørskab og derigennem til en styrkelse af selvstændighedskulturen i Danmark. På længere sigt vil indsatserne derfor kunne øge antallet af iværksættere og entreprenante ansatte i både den offentlige og den private sektor.

I evalueringen peges endvidere på, at elever oplever øget selvtillid samt en positiv faglig effekt. Endvidere fremhæves det, at resourcesvage elever i nogle tilfælde finder nye styrker og får øget motivation igennem undervisningen. På lærersiden fremhæves det, at kvaliteten af undervisningen er blevet styrket af Selvstændighedsfondens aktiviteter.

Aftaletekst

Boks 1. Styrket idéudvikling i uddannelserne

Idéudviklingen i uddannelserne skal fremmes. Der afsættes 10 mio. kr. årligt til en styrkelse af Selvstændighedsfondens, så den kan fortsætte sin indsats med at igangsætte og medfinansiere konkrete projekter på uddannelsesinstitutioner rundt omkring i landet. Fonden vil derved kunne igangsætte og fremme en række forskellige aktiviteter i bl.a. folkeskolen og ungdomsuddannelserne - fx i form af temadage, udvikling af undervisningsmaterialer, iværksættercomputerspil, konkurrencer, erfaringsopsamling mv.

Derudover skal der udvikles særlige undervisningskoncepter og -materialer med fokus på innovation og iværksætteri. Og der skal afholdes en årlig iværksættersommerskole i fælles nordisk regi. Der afsættes i alt 6 mio. kr. hertil, startende med 3 mio. kr. i 2007.

Evalueringsnotat

3. september 2009

3.4.3 Styrket erhvervmæssigt potentiale i kultur- og oplevelses-økonomien

Initiativet

For at styrke væksten i danske oplevelseserhverv med særlige potentialer som for eksempel mode, madkultur, musik og computerspil er der etableret fire oplevelseszoner, som knytter sig til forskellige kreative erhvervsområder. Desuden er vilkårene for vækst i traditionelle danske virksomheders samspil med kulturlivet styrket ved nedsættelsen af et nyt nationalt center for kultur- og oplevelsesøkonomi.

I Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen er der afsat i alt 110 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007 til 2012 til finansiering af Styrket erhvervmæssigt potentiale i kultur- og oplevelsesøkonomien, jf. tabel 1.

Tabel 1						
Styrket erhvervmæssigt potentiale i kultur- og oplevelsesøkonomien						
Mio. kr., PL07	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afsatte midler i aftalen	10	20	20	20	20	20
Note: Af det aflagte regnskab for globaliseringspuljen i 2008 fremgår indbudgetteringen og forbruget af de afsatte midler.						

Tidspunkt for igangsættelse og afslutning af initiativet

Midlerne fra 2007-2010 er afsat til zonerne og centret i en politisk aftale om styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomi i Danmark (20. juni 2007), mens midlerne i 2011 og 2012 skal forhandles i forbindelse med fordelingen af globaliseringspuljen.

Den første oplevelseszone blev etableret i juni 2008 og afsluttes i 2010, mens de øvrige tre oplevelseszoner blev etableret i april 2009 og afsluttes i 2011. Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi er kommet senere i gang end forventet. I 2008 blev der nedsat en bestyrelse for Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi og i marts 2009 blev en direktør for centret ansat. Centeret åbnes officielt 22. september 2009. Centrets bevilling fra 2007-2010 forskyldes, så centrets driftsperiode bliver fra 2009-2012.

Beskrivelse af udmøntning

I den politiske aftale fra 2006 er der disponeret over midlerne i perioden 2007-2010. I 2008-2009 har de fire oplevelseszoner samlet fået tilsagn for ca. 40 mio. kr. Kun en mindre del af de 30 mio. kr., som er afsat til Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi, er anvendt på nuværende tidspunkt grundet den forsinkede

opstart. Eftersom centrets driftsperiode er forskudt, vil de 30 mio. kr. blive anvendt i perioden 2009-2012.

Beskrivelse af resultater

Det er besluttet, at centret bliver placeret i Roskilde i Forskerparken CAT's lokaler. Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi vil afholde en officiel åbning den 22. september 2009.

Den første oplevelseszone blev udpeget i juni 2008. Det er en modezone med en række relevante parter inden for modebranchen herunder Danish Fashion Institute, som er projektholder på zonen. De sidste tre zoner blev udnævnt ved udgangen af april 2009. Der blev her etableret en computerspilszone, en madkulturzone og en musikzone.

Beskrivelse af effekt

Med undtagelse af den første oplevelseszone er initiativerne inden for oplevelsesøkonomi først blevet igangsat i 2009. Zonernes samarbejdsnetværk kortlægges i 2009 med henblik på at kunne registrere udviklingen i deres aktiviteter ved deres afslutning. Derudover vil deres virksomhedskontakter løbende blive registreret. Centret vil blive midtvejsevalueret i slutningen af 2010. Der er planlagt evaluering af initiativerne efter støtteperiodens ophør, det vil sige 2010 for Modezonen, 2011 for de øvrige zoner og 2012 for centret.

Kommende aktiviteter

Frem til midlernes udløb i 2010-2012 vil zonerne og centret være i drift.

Aftaletekst

Boks 1. Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi og Oplevelseszoner

Der skal etableres en indsats med fokus på at styrke de erhvervmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien. Indsatsen skal bl.a. være rettet mod projekter, der styrker kultur- og oplevelsesøkonomiens vækstmuligheder, og projekter, der styrker erhvervslivets muligheder for at integrere og bruge kreative kompetencer og oplevelseselementer i deres produkter og serviceydelser. Der afsættes 10 mio. kr. i 2007 og 20 mio. kr. årligt herefter.